

EBH/458/2017

Év

2017

Védett tulajdonság:

Egyéb helyzet, tulajdonság

Diszkrimináció területe

Oktatás, nevelés

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A kiskorú kérelmező – aki az eljárás alá vont iskolában 2016 decemberében kezdte meg tanulmányait – a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye szerint tanulási nehézséggel küzd az olvasás, írás, és a matematika területén (BTMN). A szakértői vélemény alapján a kérelmező különleges bánásmód keretében történő fejlesztésre jogosult gyógypedagógus, vagy fejlesztő pedagógus által heti 1 órában. A kérelmező az előírt fejlesztéseket az eljárás alá vont iskolában nem kapta meg, továbbá a törvényes képviselő a kérelmező fejlesztéséről, előmeneteléről tájékoztatást nem kapott. A törvényes képviselő szerint az eljárás alá vont azzal, hogy a gyermeke számára előírt fejlesztéseket nem biztosította, egyéni fejlesztési tervet számára nem készített megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

Az eljárás alá vont iskola az eljárás során arra hivatkozott, hogy a kérelmező egy speciális összetételű osztályba jár, amelynek létszáma 7 fő (SNI és BTMN státuszú tanulók). Az osztályban a fő tantárgyakat (matematika, magyar) gyógypedagógus-logopédus tanítja, gyógypedagógiai módszertant alkalmazva (differenciált-egyéni képességstruktúrára szabott oktatás, kis lépésekben való haladás, egyéni értékelés) összesen heti 12 órában. Az eljárás alá vont – több évtizedes szakmai tapasztalata – szerint a folyamatos tanórai differenciáló, fejlesztő pedagógiai megsegítés hatékonyabb, mint a szakértői véleményben előírt heti 1 óra fejlesztő foglalkozás a tanítási órák után.

A hatóság a tényeket alapul véve megállapította, hogy a kérelem az alábbiak szerint alapos:

Az eljárás alá vont nem vitatta, hogy a gyermek nem kapta meg az előírt egyéni fejlesztést. Arra hivatkozott, hogy tanítási órákba illetve tananyagba integrált fejlesztést biztosítottak a kérelmező számára, amelyre az iskola Pedagógiai Programja ad lehetőséget BTMN-es gyermekek esetében, amennyiben gyógypedagógus tanítja az adott tantárgyat.

A hatóság az eljárás során több alkalommal is felkereste az eljárás alá vont iskola honlapját, ahol kizárólag a 2013/14-es tanévre vonatkozó Pedagógiai Program került közzétételre, amelyben azonban nem szerepelt – az eljárás alá vont által hivatkozott – a tanulók tanítási órákba, illetve tananyagba integrált fejlesztő megsegítése a BTMN-es gyermekek vonatkozásában. Az Oktatási Hivatal adatbázisában sem volt fellelhető az eljárás alá vont iskola 2016/17-es Pedagógiai Programja.

Az eljárás során a 2016/17-es tanév vonatkozásában – többszöri felhívásra – becsatolt Pedagógiai Program hivatkozott részében nem szerepelt, hogy a szakértői véleménnyel rendelkező tanulók kiscsoportos fejlesztése tantárgyakba ágyazottan történhet. A törvényes képviselő az eljárás során arra hivatkozott, hogy 2016 decemberében, az iskolaválasztást megelőző, előzetes tájékozdása során kizárólag a 2013/14-es tanévre vonatkozó Pedagógiai Program volt elérhető, és nem kapott tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy gyermeke az előírt egyéni fejlesztést tanítási óra keretében, tananyagba integrálva kapja meg.

A hatóság ezt követően vizsgálta, hogy a jogszabály alapján van-e lehetőség arra, hogy az egyéni fejlesztéseket a tananyagba ágyazottan kapja meg a BTMN-es gyermek. A hatóság ennek vonatkozásában arra a megállapításra jutott, hogy akár a sajátos nevelési igényű, akár a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében nincs lehetőség arra, hogy az oktatási intézmények a szakértői véleményekkel szemben tanóra keretében nyújtsák az egyéni fejlesztést még akkor sem, ha a tanórát egy arra alkalmas végzettséggel rendelkező pedagógus tartja.

A becsatolt iratokból megállapítható volt, hogy a kérelmező egy 7 fős osztályba járt, azonban a mindennapokban a négy alsós évfolyam összevonása miatt 10-15 fő tanult együtt. Az Nkt. 27. § (5) bekezdése szerint az „általános iskola, a középfokú iskola köteles megszervezni,... a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat.” Tehát a fejlesztés nyújtása ilyen módon is kizárt volt az eljárás alá vont részéről, hiszen arra maximum 1-3 fős csoportok esetében van lehetőség.

Az eljárás alá vont az egyéni fejlesztési terv vonatkozásában több alkalommal egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett, de az egyéni fejlesztési tervet nem nyújtotta be a hatósághoz. A hatóság által meghallgatott tanúk is azt támasztották alá, hogy egyéni fejlesztési terv a tanulók vonatkozásában az iskolában nem készült.

Fentiek alapján a hatóság az eljárás alá vont kimentését nem fogadta el, tekintettel arra, hogy sem a 2013/14-es Pedagógiai Program, ami a kérelmező felvételekor rendelkezésre állt, sem a vizsgált időszakra vonatkozó 2016/17-es Pedagógiai Program differenciált fejlesztésre vonatkozó része nem tartalmazza, hogy a szakértői véleménnyel rendelkező tanulók kiscsoportos fejlesztése tantárgyakba ágyazottan történhet. A fejlesztés módjáról a törvényes képviselőt nem tájékoztatták. A hatóság nem látta igazoltnak továbbá, hogy a vonatkozó jogszabályok lehetőséget adnának a beilleszkedési, tanulási, és magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében az egyéni és kiscsoportos fejlesztések tanítási órákba való integrálására. Az eljárás alá vont által hivatkozott jogszabályok semmilyen formában nem utaltak arra, hogy lehetőség lenne a szakértői véleményben előírt egyéni fejlesztésektől való eltérésre, és annak más módon való nyújtására. A hatóság nem látta bizonyítottnak azt sem, hogy a kérelmező a fejlesztéséhez szükséges egyéni fejlesztési tervvel rendelkezik.

A hatóság a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont megsértette az egyenlő bánásmód követelményét a kérelmező egyéb helyzetével összefüggésben, amikor a számára előírt fejlesztéseket nem biztosította, és nem készített számára egyéni fejlesztési tervet.

A bíróság megállapításánál a hatóság az Ebktv. 17/A. § (3) bekezdésének megfelelően figyelembe vette az eljárás alá vont gazdasági súlyát, valamint az eljárás során tanúsított magatartását. A szankciók alkalmazásával kapcsolatban a hatóság mérlegelte azt a tényt, hogy a jogsértő magatartás további folytatásának megtiltásán túl, szükséges a határozat nyilvánosságra hozatala is, mivel a megelőzéshez és visszatartó hatáshoz fűződő célok – a beilleszkedési, tanulási, és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók helyzetének javítása – csak a határozat nyilvános közzétételével érhetők el. A hatóság a határozat közzétételének időtartamánál (90 nap) értékelte, hogy az iskola honlapján nem tudta elrendelni a határozat közzétételét, mivel az hosszú idő óta nem elérhető.

(a 2017. decemberi döntés jogerős és végrehajtható)